ಎಸ್.ಎಸ್. ಪಾಟೀಲ *

ನಾಗನೂರ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಠದ ಇತಿಹಾಸ ಹಾಗೂ ಪರಂಪರೆ

ನಾಗನೂರು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬೈಲಹೊಂಗಲ ತಾಲೂಕಿನ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿ, ಬೈಲಹೊಂಗಲದ ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ೮ ಕಿ.ಮೀ. ಅಂತರದಲ್ಲಿದೆ. ಕಿತ್ತೂರಿನ ವೀರಶ್ರೀ ಚನ್ನಮ್ಮ ಬ್ರಿಟೀಷರ ವಿರುದ್ಧ ನಡೆಸಿದ ಹೋರಾಟ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ನಾಗನೂರು ಕೂಡಾ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ವೀರಶ್ರೀಯನ್ನು ಮೆರೆದಿದೆ. ನಾಗನೂರಿನ ಶ್ರೀ ಮತಿ ನಾಗಮ್ಮಾ ರಾಚನಾಯ್ಕರ ಎಂಬ ಮಹಿಳೆ ೨೦ನೆಯ ಶತಮಾನದ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಚಳುವಳಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯ ಭಾವಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಅವಮಾನಮಾಡಿದ ವೆಲ್ಸ್ ಎಂಬ ಆಂಗ್ಲ ಅಧಿಕಾರಿಗೆ ತಟ್ಟಿ(ಚಪ್ಪಲಿ)ಯಿಂದ ಕಪಾಳ ಮೋಕ್ಷ ಮಾಡಿದ್ದಳು.

ಇಂಥ ಇತಿಹಾಸ ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ನಾಗನೂರಿನಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಠವು ತನ್ನ ಇತಿಹಾಸ ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು ಸುಮಾರು ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೮೨೦ರಲ್ಲಿ ಎಂದು ಡಾ|| ಆರ್.ಸಿ.ಹಿರೇಮಠರು ಸಂಪಾದಿಸಿದ ಶಿವದೀಪ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಮೃತಿಗ್ರಂಥ ಶಿವ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಊರಲ್ಲಿ ಏಳು ಮಠಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಠವೂ ಒಂದು. ಈ ಮಠದಲ್ಲಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕಿರೀಟವೊಂದಿದೆ. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಪಾದಪೂಜೆಗೆ ಬಂದ ಶ್ರೀಗಳು ಇದನ್ನು ಶಿರೋಭೂಷಣದಂತೆ ಧರಿಸಿ ತೆಗೆಯುವ ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇದಕ್ಕೆ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಠವೆಂದು ಹೆಸರು ಬಂದಿರಬಹುದು.

ಕಿತ್ತೂರ ದೊರೆ ಶಿವಲಿಂಗ ರುದ್ರಸರ್ಜರು ಒಮ್ಮೆ ಸ್ವಾಮಿ ಸಮೂಹದ ಅಚಲ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ರೂಪವತಿ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಮುಖೇನ ಏರ್ಪಡಿಸಿದರಂತೆ. ಆ ಪರೀಕ್ಷೆಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮೂವರು ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನುಳಿದು ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ಖಲಿತ ವೀರ್ಯರಾಗಿದ್ದರಂತೆ. ಆ ಮೂವರಾರೆಂದರೆ ಗರಗದ ಶ್ರೀ ಮಡಿವಾಳ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಸ್ವಾಮಿಗಳು. ಸ್ವತಃ ಶ್ರೀ ಮಡಿವಾಳ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳೇ ಶ್ರೀಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು, ಶ್ರೀಸಿದ್ಧರಾಮ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಸುಸ್ಥಿರ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯನಿಷ್ಠೆಯನ್ನು, ಅವಿಚಲ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮನಸಾರೆ ಕೊಂಡಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಶ್ರೀ ಗಳೀರ್ವರು ಮೂಲತಃ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯವರು. ಕಿತ್ತೂರಿನಿಂದ ಉಭಯ ಶ್ರೀಗಳು ನಾಗನೂರಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು.

ನಾಗನೂರ ಭಕ್ತಾದಿಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮನ್ನಿಸಿ ಉಭಯ ಶ್ರೀಗಳು ಊರ ಹೊರಗಿನ ಚೌಕಿಯಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಪರ್ಣಕುಟೀರವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇರಹತ್ತಿದರು. ಊರ ಭಕ್ತಾದಿಗಳು ಊರೊಳಗೊಂದು ಮಠವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಶ್ರೀಗಳೀರ್ವರಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರು.

ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಠದ ಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಗಳೀರ್ವರೂ ಉಗ್ರ ತಪಸ್ವಿಗಳು ಉಜ್ವಲ ತೇಜಸ್ವಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಉಭಯ ಶ್ರೀಗಳು ಶಿವಾಧೀನರಾದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಚಿರಂತನ ಸಮಾಧಿಯನ್ನು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಠದ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಚೌಕಿ ಮಠದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಚೌಕಿ ಮಠದ ಸುತ್ತಲೂ

* ಮುಖ್ಯಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರ ಪೂರ್ಣಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪಾಠಶಾಲೆ, ಶಿವಬಸವನಗರ, ಬೆಳಗಾವಿ-೧೦

ಹಚ್ಚಹಸುರಿನ ಮಾವಿನ ತೋಪು ಇದೆ. ಪ್ರಶಾಂತವಾದ ತಪೋಯೋಗ್ಯವಾದ ಅಂತರ್ಮುಖತೆಯ ಮೌನ ಸಮಾಧಿಗಿಳಿಯುವಂಥ ಏಕಾಂತ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿನೀರಿನ ಝರಿ ಎಡ-ಬಲದಲ್ಲಿ ಎತ್ತರವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ತೆಂಗುಗಳು, ಬಿಲ್ವ ವೃಕ್ಷಗಳು ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿವೆ.

ಶ್ರೀ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರರಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಠದ ಇತಿಹಾಸ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಈವರೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಚ್ಯುತಿ ಬರದಂತೆ ಕಾಪಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯವರಾಗಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಆಗಮಿಸಿದರು. ಇವರ ನಡೆ ನುಡಿ, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತರಾದ ಜನರು ಮಠಕ್ಕೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಭಕ್ತರ ಗುಂಪು ಸಾಲುಗಳಿಂದ ಹಿಂಡಾಗತೊಡಗಿತು. ಅಂತಹದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳು ಒಂದು ಪವಾಡವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ತಿಗಡಿಯ ಜಕಾತಿ ಎಂಬುವವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪಿಶಾಚಿಯೊಂದು ಇತ್ತಂತೆ. ಶ್ರೀಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಶಿವಸ್ತೋತ್ರ, ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದೊಡನೆ ಆ ಪಿಶಾಚಿ ಇವರ ಪಾದಕ್ಕೆರಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೋಗಿಯೇ ಬಿಟ್ಟಿತಂತೆ. ಇದರಿಂದ ಭಕ್ತರು ಇವರ ಮೇಲೆ ಅಪಾರ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಭಯಭಕ್ತಿ ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಂದ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುವದಷ್ಟೆಯಲ್ಲ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಮೊದಲ ಬೆಳೆಯ ಕೆಲ ಭಾಗವನ್ನು ಎಡೆಯ (ನೈವೇದ್ಯ) ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸತೊಡಗಿದರು. ಈ ಪರಂಪರೆ ಇಂದಿಗೂ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ.

ನಾಲ್ಕನೆಯವರಾಗಿ ಶ್ರೀ ಗುರುಸಿದ್ಧ ಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಐದನೆಯವರಾಗಿ ಶ್ರೀಗುರುಲಿಂಗಸ್ವಾಮಿಗಳು, ಆರನೆಯವರಾಗಿ ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಈ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದರು. ಇವರುಗಳು ಮೂಲ ಪುರುಷರು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟ ಧರ್ಮ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಮಠದ ಘನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ನಂತರ ಏಳನೆಯವರಾಗಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ದಿನಾಂಕ೯-೯-೧೯೯೮ರಂದು ಶಿವಾಧೀನರಾದ ಶತಾಯುಷಿ, ಕಾಯಕಯೋಗಿ, ಜ್ಞಾನ ದಾಸೋಹಿ ಮಹಾಪ್ರಸಾದಿ, ಡಾ॥ಶ್ರೀ.ಮ.ಪ್ರ.ಸ್ವ. ಶಿವಬಸವಶ್ರೀಗಳು ಮಠದ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡರು.

ಅನಿಮಿಷನಿಂದ ಅಲ್ಲಮನಿಗೆ ಅತ್ಮಲಿಂಗ ಹೇಗೆ ದೊರೆಯಿತೋ ಹಾಗೆ ಹಾನಗಲ್ಲ ಕುಮಾರ ಶ್ರೀಗಳ ಉಪದೇಶ ಶಿವಬಸವ ಶ್ರೀಗಳಿಗೆ ಆದಂದಿನಿಂದ ''ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ನಿನ್ನ ವೇದಾಂತ ಬೇಡ, ಉಪದೇಶ ಬೇಡ, ಮೊದಲು ಅನ್ನ ನೀಡು'' ಎನ್ನುವ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸ್ವಾಮಿ ಎಂದೆನಿಸಿದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಕಠೋರಸತ್ಯ ಘರ್ಜನೆ ಶ್ರೀಗಳ ಕರ್ಣರಂಧ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಗುಡುಗಿತು. ಹೃದಯ ಮಿಡಿಯಿತು. ''ಅನ್ನದ ಅಭಾವದಿಂದ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಮಣ್ಣುಗೂಡುವ ಅಸಂಖ್ಯಾತ ಬಡಜನತೆಗೆ ಅರಿವು ನೀಡಬೇಕೆನ್ನುವವನು ಮೊದಲು ಅನ್ನಕೊಡು,'' ಅನ್ನದೇವರ ಮುಂದೆ ಇನ್ನು ದೇವರುಂಟೆ? ಆಹಾರಸಿಗದೆ ಕೊರಗಿ ಅರಿವಿನ ಲೋಕವನ್ನೇ ಕಾಣದೆ ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲಿ ತೆವಳಿ ತಡವರಿಸಿ ಸತ್ತು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ಬಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಅಂದರೆ ಜ್ಞಾನದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ತಂತಾನೆ ಆಗುವದೆಂದು ಬಗೆದರು.

ಅದಾಗಿ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಈಗಿನಂತೆ ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಹಾಗೂ ಬಡಮಕ್ಕಳು ಶಿಕ್ಷಣದಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿದ್ದರು. ಸಮಾಜ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ನಿರಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಅಳಿಸಿಬೇಕು, ಎಂದು ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಗಳು ಕಂಕಣಬದ್ಧರಾದರು. ಈ ಕೆಲಸ ನಾಗನೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಗೆದು ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ದಯಮಾಡಿಸಿದರು. ೧೯೩೨ ರಲ್ಲಿ ಜೂನ ೭ನೇ ತಾರೀಕಿನಂದು ಶಹಾಪೂರದಲ್ಲಿ ''ಶ್ರೀಮದ್ ವೀರಶೈವ ಫ್ರೀ ಬೋರ್ಡಿಂಗ'' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಮಾಣದ ಪ್ರಸಾದ ನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಯೇ ಬಿಟ್ಟರು. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನ, ಜ್ಞಾನಗಳೆರಡು ಒಂದೆಡೆ ಸಿಗುವಂತಾಯಿತು.

ಅಂದು ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡ ಪ್ರಸಾದ ನಿಲಯ ಬರಬರುತ್ತ ಚಿಕ್ಕದೆನಿಸತೊಡಗಿತು. ಶ್ರೀಗಳು ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಜೋಳಿಗೆ ಹಿಡಿದು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿ, ಪಟ್ಟಣ ಗ್ರಾಮ ಖೇಡಗಳೆನ್ನದೆ ಸಂಚರಿಸಹತ್ತಿದರು. ಇವರ ಪಾದಸ್ಪರ್ಶವಾದ ಹಳ್ಳಿ ಪಾವನ ವಾಯಿತೆಂದು ಭಕ್ತರು ಶ್ರೀಗಳ ಜೋಳಿಗೆ ತುಂಬಿಸತೊಡಗಿದರು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ಮೂರುಸಾವಿರ ಮಠದ ಜಗದ್ಗುರುಗಳ ಉದಾರ ಹೃದಯದಿಂದ ಕೊಡುಗೈಗಳಿಂದ ಆಶೀರ್ವದಿಸಿದರು. ಈ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ೧೯೪೩ರಲ್ಲಿ ಹನುಮನ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಭವ್ಯ ಕಟ್ಟಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಾದ ನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಲಾಯಿತು. ದಿನಾಂಕ ೧೧-೯-೧೯೫೧ ರಂದು ಅಂದಿನ ಮೈಸೂರಿನ ಶ್ರೀ

ಜಯಚಾಮರಾಜೇಂದ್ರ ಒಡೆಯರ್ ಪ್ರಸಾದ ನಿಲಯದ ಉದ್ಘಾಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರು.

ಮುಂದೆ ೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ಶೆಟ್ಟಿಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆ ಮನೆ ಹಿಡಿದು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಪ್ರಸಾದ ನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಐವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಗೊಂಡ ಆ ಪ್ರಸಾದ ನಿಲಯ ಇಂದು ಭಾರೀ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ಮನೆ ಚಿಕ್ಕದಾಗತೊಡಗಿ ಹೊಸಕಟ್ಟಡದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಶ್ರೀ ಮ.ನಿ.ಪ್ರ.ಸಿದ್ಧರಾಮ ಶ್ರೀಗಳು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈಗ ಮುಗಿಯುವ ಹಂತದಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಸಾದ ನಿಲಯ ಹಾಗೂ ಶಾಲೆ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಇದ್ದರೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅತಿ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ಬಗೆದು ಊರ ಗಡಿಬಿಡಿಯಿಂದ ದೂರವಿರುವ ಪುಣೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಹೆದ್ದಾರಿಯ ಮೇಲೆ ಗುರುಕುಲ ಮಾದರಿಯ(ಶಿಕ್ಷಕ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಒಂದೆಡೆವಾಸಿಸುವ) ಭವ್ಯವಾದ ಪ್ರಸಾದ ನಿಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ದಿನಾಂಕ ೧೯-೨-೧೯೬೯ ರಂದು ಶ್ರೀ ಎಸ್.ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಇವರಿಂದ ಶ್ರೀ ಕುಮಾರೇಶ್ವರ ಪ್ರಸಾದ ನಿಲಯ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಲಾಯಿತು.

ಈ ಪ್ರಸಾದ ನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾದ ಸೇವಿಸಿ ವಿದ್ಯೆಗಳಿಸಿದ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ದೇಶ ವಿದೇಶಗಳ ತುಂಬ ಹರಡಿಕೊಂಡು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರ ಹೆಸರನ್ನು ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀ ಗೌರಿಯೆನ್ನುವವರು (ಖಾನಾಪೂರ ತಾಲೂಕಿನವರು) ಸಂಯುಕ್ತ ರಾಷ್ಟ್ರಸಂಘ ದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಮಹಾಲಿಂಗ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ವಿಭಾಗ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಸ್ ಹಾವಣ್ಣವರ್, ಶ್ರೀ ಎಸ್.ಕೆ. ಕುಂಬಾರರು, ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜನೀಯರರಾಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್ ಮುಗಳಿಯವರು ಜಾಯಿಂಟ್ ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರ (ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆ) ಸರ್ಕಾರದ ಮೂರು ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ಕಾರ್ಯಮಾಡಿದವರಿದ್ದಾರೆ. ಶಾಸಕಾಂಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬಣಕಾರರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಹಾಗೂ ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಶ್ರೀ ಸಿ. ಗುಡ್ನಾಕಾಯಿ, ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಲ್. ಮುತ್ತಣ್ಣವರ, ಶ್ರೀ ಟಿ. ಕೆ. ಟಕ್ಕೇದ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ (ಶಾಸಕರಾಗಿದ್ದರು), ಕಾರ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಬಿ.ವಿ.ಕತ್ತಿಯವರು ಕಂದಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಭಾಗಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಡಾ|| ಆರ್.ಸಿ.ಹಿರೇಮಠರು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳಾಗಿ ನಿವೃತ್ತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ|| ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಹಂಪಿಯಲ್ಲಿ ಕುಲಪತಿಗಳಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಡಿ.ಎಂ.ಎಸ್ ವೀರಾಪೂರ ಹಾಗೂ ವಿ. ಎನ್.ಎಂ. ಚಗರಗರು ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ಸೆಷನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಶ್ಯಾಮ ಹೂಗಾರ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಜಿ.ಎಸ್.ಹಿರೇಮಠ ಜಿಲ್ಲಾ ಹಾಗೂ ಸೆಶನ್ಸ್ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತ ನಡೆದಂತೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನಿಭಾಯಿಸುವ, ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಭಾರವನ್ನು ಹೊರಲು ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಮಠಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಮ ಉತ್ತರಾದಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಶ್ರೀ ರಾಜಶೇಖರ ಹಿರೇಮಠ ಎನ್ನುವವರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಭುದೇವರೆಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದರು. ಇವರು ಕೂಡಾ ಪ್ರಸಾದ ನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿತವರು. ಪೂಜ್ಯ ಪ್ರಭುಸ್ವಾಮಿಗಳು ಶಿಶುವಿಹಾರದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಪದವೀಪೂರ್ವ ಮಹಾ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ವರೆಗೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಜೂನ್ ೧೯೬೯ ರಂದು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಆಗಸ್ಟ್ ೧೯೭೩ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯನ್ನು ೧೯೮೩ ರಲ್ಲಿ ಪದವೀ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜನ್ನು ೧೯೮೩ರಲ್ಲಿ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ತರಬೇತಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ೧೯೮೬ರಲ್ಲಿ ಆರ್.ಎನ್.ಶೆಟ್ಟಿ ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಡಿಸೆಂಬರ್ ೭,೮, ಹಾಗೂ ೯ರಂದು ವರ್ದಂತಿ ಉತ್ಸವ ಆಚರಿಸುತ್ತ ನಾಡಿನ ಗಣ್ಯರನ್ನು ಸತ್ಕರಿಸುವ ಮಹತ್ ಕಾರ್ಯ ಹಾಗೂ ಬಡ ಜನರ ಮದುವೆ ಅನ್ನ ದಾಸೋಹ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ ಪುರಾಣವನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ ಜ್ಞಾನ ದಾಸೋಹ ಮಾಡುತ್ತ ನಡೆದಿರಲು ಪೂಜ್ಯ ಪ್ರಭು ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹಠಾತ್ತನೆ ಲಿಂಗೈಕ್ಯರಾದರು. ಸಮಸ್ತ ಸಮಾಜ ಶೋಕ ಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿತು.

ಬಿಜಾಪೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶ್ರೀ ಗುರುಪಾದ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು ಒಂಬತ್ತನೇ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿ ಶ್ರೀ ಶಿವಬಸವ ಸ್ವಾಮಿಗಳು ಆರಿಸಿ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಎಂದು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಿ ಪಟ್ಟಾಬಿಷೇಕ ಮಾಡಿಸಿದರು ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಆರಿಸುವಾಗ ಹಿರಿಯ ಶ್ರೀಗಳು ಊರಿನ ಗಣ್ಯಭಕ್ತಾದಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ನಾಡಿನ ಹಿರಿಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳನ್ನು

ವಿಚಾರಿಸಿ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡಿದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣತಿ ಹೊಂದಿದ ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ ಅಭ್ಯಸಿಸಿದ ನಿಪುಣರನ್ನು ಆರಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆ. ೯ನೇ ರತ್ನವೆನಿಸಿದ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮ ಶ್ರೀಗಳು ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ಬಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೀಗಳ ಸಂಕಲ್ಪದಂತೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತ ಅಪಾರ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮಹಾಂತಪ್ಪ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಸ್ವಾಮಿಗಳ ನೆನಪುಬಾರದೇ ಇರದು. ಮಠದ ಸಮಸ್ತ ಭಾರವನ್ನು ಹೊತ್ತು ಇದರ ಪರಂಪರೆಗೆ ಚ್ಯುತಿ ಬಾರದಂತೆ ಅದನ್ನು ಉತ್ತುಂಗ ಶಿಖರಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿಯೇ ಸಮಸ್ತ ಭಾರವನ್ನು ಶ್ರೀ ಮ. ನಿ. ಪ್ರ. ಸಿದ್ಧರಾಮ ಶ್ರೀಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿ ದಿ ೯-೯-೧೯೯೪ ರಂದು. ಶ್ರೀ ಡಾ॥ ಶಿವಬಸವ ಶ್ರೀಗಳು ಲಿಂಗೈಕ್ಯರಾದರು.

ಗ್ರಂಥ ಋಣ:

ಶಿವಪ್ರಸಾದ ಸ್ಮೃತಿ ಗ್ರಂಥ, ಸಂಪಾದಕರು, ದಿ.ಎಸ್ ಡಿ ಇಂಚಲ್,

ಶಿವದೀಪ್ತಿ, ಡಾ ॥ ಆರ್.ಸಿ.ಹಿರೇಮಠ.